

M.Com Semester - 3 (CBCS) Examination
OCT/NOV-2024 (AS PER SYLLABUS YEAR JUNE-2024)
Management of Industrial Relations -1 (Ele-2 (New-23))

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન. ૧ મજૂર કરાર કાયદો, 1970 મુજબ મુખ્ય એમ્પ્લોયર ની જવાબદારી સમજાવો. (20)
 અથવા
- પ્રશ્ન. ૧ મજૂર કરાર કાયદો, 1970 મુજબ રાજ્ય સલાહકારી બોર્ડ સમજાવો.
- પ્રશ્ન. ૨ સામૂહિક સોદાગીરીના કાર્યો અને અવરોધક પરિબલો સમજાવો. (20)
 અથવા
- પ્રશ્ન. ૨ ભારતમાં સામૂહિક સોદાગીરીની વર્તમાન સ્થિતિ અને તેને સફળ બનાવવા માટેના સૂચનો સમજાવો.
- પ્રશ્ન. ૩ સંચાલનમાં કામદારોની ભાગીદારીના હેતુઓ અને અસરકારક કાર્યો માટે જરૂરી શરતો સમજાવો. (15)
 અથવા
- પ્રશ્ન. ૩ સંચાલનમાં કામદારોની ભાગીદારીનો અર્થ, ખ્યાલ અને અસર કરતા પરિબલો સમજાવો.
- પ્રશ્ન. ૪ શિસ્તના લક્ષણો અને પ્રકારો સમજાવો. (15)
 અથવા
- પ્રશ્ન. ૪ તકરાર નિવારણનું મહત્વ અને પ્રક્રિયા સમજાવો.

ENGLISH VERSION

- Que.1 Explain liabilities of the principal employer as per contract labour act, 1970. (20)
 OR
- Que.1 Explain state advisory board as per contract labour act, 1970.
- Que.2 Explain functions and obstructing factors of collective bargaining. (20)
 OR
- Que.2 Explain present situation of collective bargaining in India and suggestion for better functioning of collective bargaining.
- Que.3 Explain objectives and necessary condition for effective working of worker participation in management. (15)
 OR
- Que.3 Explain meaning, concept and factors influencing of workers participation in management.
- Que.4 Explain characteristics and types of discipline. (15)
 OR
- Que.4 Explain importance and procedure of grievance handling.
